

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Krnov, Janáčkovo náměstí 17, okres Bruntál

Janáčkovo náměstí 17, 794 01 Krnov

Identifikátor školy: 600131912

Zřizovatel: Město Krnov, Městský úřad Krnov, Hlavní náměstí 1, 794 01

Školský úřad Bruntál, Květná 64, 792 01

Termín konání komplexní inspekce: 07. - 10. listopad 2000

Čj.	141 924/00-11011
Signatura	kn1cu110

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Ve škole s právní subjektivitou (příspěvková organizace) probíhá výuka 699 žáků ve 28 třídách, a to ve čtrnácti třídách prvního a čtrnácti třídách druhého stupně. Svou velikostí a počtem žáků se tak škola řadí k největším základním školám v okrese Bruntál.

Kromě hlavní školní budovy, ve které jsou umístěny všechny třídy druhého a tři třídy prvního stupně (obě čtvrté a jedna pátá třída), disponuje škola dvěma elokovanými pracovišti, která jsou poměrně vzdálená od hlavní budovy školy. V jedné samostatné budově s adresou Albrechtická 106 je umístěno devět tříd prvního stupně a dvě oddělení školní družiny. Dvě další páté třídy jsou umístěny v budově Střední odborné školy dopravy a cestovního ruchu, Nádražní ulice č.10.

Na prvním stupni a ve většině tříd druhého stupně probíhá výuka dle vzdělávacího programu Základní škola schváleného MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996, v němž jsou zapracovány úpravy a doplňky schválené MŠMT ČR pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998. Vždy v jedné třídě šestého až devátého ročníku se vyučuje podle učebního plánu uvedeného vzdělávacího programu pro třídy s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů čj. 21 968/96-22.

V průběhu komplexní inspekce byly provedeny hospitace v předmětech český jazyk, německý jazyk, matematika, fyzika, informatika, dějepis, zeměpis, občanská výchova, hudební výchova, výtvarná výchova a pracovní činnosti. Kvalita výuky sledovaných předmětů byla hodnocena z hlediska plánování, podmínek, organizace, forem a metod výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Kontrolou rozvrhu hodin, zápisů v třídních knihách a přímým pozorováním v hospitovaných hodinách bylo ověřeno, že výuka českého jazyka probíhá podle deklarovaných a výše uvedených učebních dokumentů. Týdenní časová dotace souhlasila s učebními plány jednotlivých ročníků, probírané učivo odpovídalo učebním osnovám a bylo obsaženo v tematických plánech vyučujících.

Sledované hodiny byly pečlivě připraveny a vesměs dobře promyšleny po stránce metodické i organizační. Výukové cíle byly stanoveny vhodně a přiměřeně, odpovídaly základnímu standardu vzdělání a aktuálnímu složení třídy. Všichni vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení.

Personální podmínky výuky ve škole ve smyslu příslušných ustanovení vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, splňují všechny vyučující sledovaného předmětu.

Výuka českého jazyka probíhá převážně v kmenových třídách. Třídy prvního stupně, umístěné většinou na elokovaných pracovištích, jsou malé, vybavené starším nábytkem, který je udržován a odpovídá antropometrickým požadavkům. Výzdoba tříd je na vysoké estetické úrovni. Dostatek magnetických tabulí, fólií, karet i názorných tabelárních pomůcek umožňuje při výuce řadu samostatných forem a metod práce. V průběhu vyučovacího procesu byla promyšleně a funkčně využívána didaktická technika. V příručních knihovnách měli žáci i vyučující dostatek odborné i beletristické literatury.

Třídy vyššího stupně jsou prostorné a světlé, žákovský nábytek je udržován a postupně obměňován. Většina tříd nemá dostatek magnetických tabulí, z estetického hlediska působí třídy ve srovnání s třídami 1. stupně stroze. Pro výuku českého jazyka je k dispozici také doplňková literatura ze školní knihovny. Fondy obsahují ucelené řady doplňkové četby i dostatečné množství samostatných svazků z oblasti beletrie a naučné literatury. Používané učebnice a učební texty jsou v souladu se seznamem platných učebnic vydaným MŠMT ČR pro školní rok 2000/01.

Všechny vyučující řídily výuku jasnými a srozumitelnými pokyny, respektovaly individuální tempo žáků, k odstranění únavy zařazovaly, převážně na prvním stupni, relaxační chvílky.

Metody a formy práce byly voleny tak, aby zajistily optimální motivaci a aktivizaci žáků. Střídání samostatné a skupinové práce převažovalo nad frontální výukou. Žáci pracovali samostatně i ve skupinách, mohli si volit individuální tempo výuky. Využití vyučovacího času bylo efektivní, byl vytvořen dostatečný prostor pro procvičování a upevňování učiva.

Aktivizace žáků vstupními a průběžnými motivačními metodami byla v hospitovaných hodinách zřetelná převážně ve třídách prvního stupně, zde také byly výrazněji uplatňovány mezipředmětové vztahy. V hodnocení žáků převažovalo okamžité pozitivní hodnocení výkonu jednotlivců, klasifikace odpovídala znalostem žáků a téměř vždy byla vyučujícími zdůvodněna. Při zadávání samostatné školní práce a domácích úkolů byla respektována zásada přiměřenosti, všechny vyučující ověřovaly pochopení zadávaných úkolů. Analýza chyb byla v hodinách mluvnice prováděna vždy bezprostředně po ukončení ústního či písemného žákovského projevu. Ve vyšších ročnících byli žáci vedeni k sebehodnocení. Při kontrole žákovské dokumentace bylo zjištěno, že úkoly a cvičení jsou vyučujícími pravidelně kontrolovány.

V oblasti interakce a komunikace byla pedagogy i žáky respektována dohodnutá pravidla jednání, ve vyučovacích hodinách byli žáci slušní a ukázněni. Komunikativní dovednosti žáků posuzované vzhledem k jejich věku byly na velmi dobré úrovni. Komunikace vyučujících, především kvalita jejich vyjadřování, byla ve všech navštívených hodinách velmi dobrá.

Výuka českého jazyka je hodnocena jako velmi dobrá.

Německý jazyk

Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám uvedeného vzdělávacího programu, při plánování výuky tak nedochází k obsahové duplicitě. Kontinuita výuky mezi ročníky je zajištěna, stanovené výukové cíle odpovídají aktuálnímu složení tříd. Příprava pedagogů na výuku je velmi pečlivá a promyšlená.

Požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost stanovené výše uvedenou vyhláškou MŠMT ČR splňuje pouze jedna z celkového počtu tří vyučujících. Tato skutečnost však neovlivňuje negativně kvalitu výuky.

Na prvním stupni se cizí jazyk vyučuje v kmenové třídě, na druhém stupni pak v odborné učebně jazyka německého. Ta vzhledem k malému počtu žáků vyhovuje psychohygienickým zásadám, její vybavení pomůckami je však průměrné, modernizace a další vybavování didaktickou technikou vázne na nedostatku financí. Také estetická úroveň učebny je průměrná.

Struktura všech navštívených hodin odpovídala výukovým cílům a věku žáků, organizační pokyny byly vyučujícími formulovány jasně a srozumitelně, výběr a množství informací odpovídaly náročnosti učiva. Voleny byly rozmanité metody a formy práce, jednotlivé činnosti na sebe logicky navazovaly, byl vytvořen prostor pro samostatné a aktivní učení. Učitelky respektovaly individuální potřeby a schopnosti žáků, všichni měli možnost úspěšně se uplatnit. Pamatováno bylo i na využití mezipředmětových vztahů, žáci byli vedeni ke schopnosti učivo

aplikovat. Vyučovací čas byl využit efektivně.

Během výuky byli žáci vhodně motivováni, při zadávání úkolů byla zohledněna zásada přiměřenosti. Hodnocení výkonu žáků bylo objektivní, spravedlivé, převážně pozitivně zaměřeno. Po dobu skupinové či samostatné práce poskytovaly učitelky žákům individuální pomoc.

V průběhu vyučovacího procesu byla respektována dohodnutá pravidla jednání, vzájemná komunikace probíhala v atmosféře důvěry, byl dán prostor rozvoji komunikativních schopností žáků, kteří projevují všeobecně pozitivní vztah k výuce sledovaného předmětu.

Celkově jsou výsledky výuky německého jazyka hodnoceny jako velmi dobré.

Matematika

Hodnocení kvality vzdělávání v matematice vychází z hospitací na obou stupních školy ve třídách se základní dotací vyučovacích hodin a ve třídách 6. - 9. ročníku s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů (dále jen matematické třídy). Časové dotace vyučovacích hodin odpovídaly ve všech třídách příslušných ročníků deklarovaným učebním plánům. Kontrolou zápisů v třídních knihách, časově tematických plánů vyučujících a přímým pozorováním ve vyučovacích hodinách bylo zjištěno, že probírané učivo je v souladu s učebními osnovami. Učební osnovy výuky v matematických třídách byly po projednání v předmětové komisi upraveny v souladu se základními osnovami vzdělávacího programu s přihlédnutím k doporučeným učebním osnovám schváleným MŠMT ČR dne 9. března 1999 pod čj. 15 986/99-22. Kontinuita výuky matematiky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna.

Perspektivní příprava pedagogů je zajištěna časově tematickými plány jednotlivých vyučujících (ty však ne vždy mají dostatečnou vypovídající hodnotu), od nich se pak odvíjí bezprostřední příprava na vyučovací hodiny. Probírané učivo v hospitovaných hodinách tak bylo v souladu s osnovami, vyučující byli dobře připraveni. Ve většině hodin byl stanoven cíl, pouze ojediněle jej nedokázali vyučující konkrétně formulovat, spíše uváděli organizaci vyučovací jednotky. V jednom případě bylo zjištěno zpoždění v probírání učiva vzhledem k časovému rozvržení učiva v tematickém plánu. Pro talentované žáky připravující se na matematickou olympiádu je určen nepovinný předmět seminář z matematiky.

Výuka matematiky je na prvním stupni převážně zajištěna vyučujícími s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, pouze v V. C třídě vyučuje pedagog bez předepsané odborné a pedagogické způsobilosti. Vyučující matematiky v 6. - 9. ročníku splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené výše uvedenou vyhláškou.

Hodiny matematiky na prvním stupni probíhají v kmenových třídách, na druhém stupni jsou k výuce sledovaného předmětu využívány převážně odborné učebny, které jsou vybaveny nástěnnými materiály s matematickou tematikou a některými pomůckami (drátěné modely těles, pravítka a kružítko). V jednom případě bylo hospitováno matematice v učebně informatiky, která je však vzhledem k velkému počtu žáků ve třídě (28) pro tuto výuku prostorově nevhodná.

Učební pomůcky jsou uloženy v kabinetě 1. stupně a kabinetě matematiky. Složení a množství pomůcek postačuje pro plnění stanovených vzdělávacích cílů, k jejich výrazné inovaci a modernizaci však nedochází vzhledem k nutnosti jiného využití finančních prostředků školy. Všichni žáci mají učebnice s platnou doložkou MŠMT ČR, v matematických třídách však s nimi v průběhu vyučování vzhledem k upraveným osnovám nepracují. Zde vyučující převážně využívají sbírek úloh a svých vlastních učebních materiálů. Ačkoli má škola k dispozici výukové programy, výpočetní technika v učebně informatiky je při výuce matematiky málo využívána vzhledem k velkému počtu žáků ve třídách a malému počtu dělených hodin. Práce

na počítačích je orientována do zájmové činnosti žáků v odpoledních hodinách. Při výuce matematiky byly v rámci prostorových možností dodržovány psychohygienické zásady.

V hospitovaných hodinách na 1. stupni bylo téma hodin voleno tak, aby byla dodržena návaznost matematického vzdělávání s přihlédnutím k dosavadním znalostem a dovednostem žáků. Matematické pojmy a vztahy byly vytvářeny systematicky s využitím cyklického probírání učiva. Ve většině hodin bylo dbáno na logickou výstavbu nových znalostí, pouze ojediněle bylo zaznamenáno pamětné drilování. Učivo bylo aplikováno věcně správně, pouze v jednom případě nabyla dodržena metodika značení geometrických útvarů v rámci jednoho úkolu. Vyučující využívali mezipředmětových vztahů a aplikace matematických znalostí do denního života. Ve vyučovacích hodinách byly promyšleně využívány soubory karet a folie s příkladovým materiálem, početní úkoly připravené na tabuli, počítadla, obrázky, kalkulačky, didaktická technika a další pomůcky. Navštívené vyučovací hodiny měly velmi dobrou úroveň. Ve většině hodin převládala frontální způsob výuky, ojediněle se vyskytovala práce ve skupinách a diferenciací obtížnosti zadávaných úkolů vzhledem k individuálním schopnostem žáků. Prolínala se přímá práce vyučujících se žáky s jejich samostatnou prací, na kterou měli žáci vždy dostatek času. Po samostatné práci vždy následovala kontrola správnosti řešení a následná práce s chybou. V řadě navštívených hodin byla chyba v řešení úkolu brána jako samozřejmá součást nového poznání, což mělo velmi dobrý vliv na další aktivní činnost žáků. Při samostatné práci měli vyučující připravené další úkoly pro žáky, kteří pracovali rychleji.

Vhodné slovní hodnocení a zdůvodněná klasifikace měly motivující účinky. U žáků se projevovala přirozená soutěživost a zájem o práci. Žáci si upevňovali základní matematické představy a spoje, dokázali učivo aplikovat do slovních úloh. Měli prostor pro vyjádření svých myšlenek a postojů. Byla zde i výrazná zaměřenost na slabší a integrované žáky. V průběhu vyučovacích hodin byly vhodným způsobem zařazovány relaxační chvíle ve formě soutěží a pohybových aktivit.

Struktura vyučovacích hodin na druhém stupni odpovídala výukovým cílům a věku žáků, v matematických třídách (zvláště ve vyšších ročnících) převládala řízená samostatná práce s individuální kontrolou jednotlivých žáků, někdy však na úkor efektivity. V devátých třídách byla volbou příkladů a jejich řešením sledována příprava žáků k přijímacím zkouškám na střední školy. V hospitovaných hodinách převládaly klasické formy a metody výuky (opakování a procvičování) s důrazem na individuální přístup k žákům. S výjimkou jedné vyučovací hodiny nebylo využíváno práce s učebnicí a matematickým textem. Zadávané příklady byly vesměs učiteli diktovány nebo je žáci opisovali z tabule.

Organizace výuky většinou umožňovala žákům pracovat individuálním tempem, jen menší část žáků zůstávala pasivní nebo nestačila vyřešit všechny zadané úlohy. Těmto žákům je však vyučujícími zajišťována pomoc mimo pravidelné vyučování nebo prostřednictvím spolužáků, kteří dosahují lepších výsledků. Ze strany vyučujících nebyl vytvářen prostor pro skupinové aktivity žáků a týmovou spolupráci. Učivo bylo interpretováno věcně správně, pozornost byla věnována terminologii a úpravě sešitů.

Převážná část hospitovaných měla charakter opakování a procvičování učiva. V hodinách, ve kterých bylo probíráno nové učivo, využívali učitelé vstupní motivace a aktualizace učiva. Ve vyšších třídách (zvláště matematických) se projevovala dlouhodobá motivace - přijetí na střední školu. Opakování a procvičování mělo návaznost na probírané učivo, hodnocení žáků mělo většinou pozitivní charakter, bylo objektivní a učitelem zdůvodněné. Při řešení úkolů byla žákům poskytována individuální pomoc. V průběhu i závěru vyučovacích hodin bylo zpravidla prováděno hodnocení výkonu jednotlivých žáků i celých tříd.

Ve většině hospitovaných hodin byla úroveň spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a učiteli velmi dobrá, zejména ve třídách 1. stupně byl vztah vyučujících k žákům

vstřícný a kamarádský. Celkově byla respektována osobnost žáků a rozvíjeny jejich komunikativní schopnosti. Ojedinele v některých třídách 2. stupně se nepodařilo vytvořit dostatečné podmínky pro vzájemnou komunikaci mezi vyučující a žáky.

Celkově je kvalita vzdělávání v matematice hodnocena jako velmi dobrá.

Fyzika

Hospitace se uskutečnily v paralelních nematematických třídách osmého ročníku. Časové dotace vyučovacích hodin odpovídaly zvolenému vzdělávacímu programu. Ačkoli mají vyučující zpracované tematické plány, které vycházejí z učebních osnov, liší se rozložením učiva do jednotlivých ročníků. Nebyla předložena společná koncepce projednaná předmětovou komisí, která by zajišťovala kontinuitu výuky fyziky v jednotlivých ročnících a vazbu mezi výukou v paralelních třídách stejného ročníku. V tematických plánech vyučujících nejsou zařazeny laboratorní práce, v některých případech je zpracován stejný tematický plán výuky fyziky pro třídy nematematické i matematické, ačkoli se časová dotace liší týdenním počtem vyučovacích hodin. Výuka v hospitovaných hodinách byla v souladu s předloženými tematickými plány a výukové cíle odpovídaly standardu vzdělávání.

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících fyziky odpovídá výše citované vyhlášce MŠMT ČR.

Škola má odbornou učebnu fyziky vybavenou demonstračním stolem, zařízením pro projekci, vhodným osvětlením a elektrickým rozvodem do žakovských stolů, který však byl v době inspekce nefunkční. V učebně není zabudována voda ani plyn, v případě potřeby vyučující využívají odbornou učebnu chemie. Jedna z hospitovaných hodin probíhala v kmenové třídě. Vybavení učebními pomůckami je dostatečné a umožňuje plnit vzdělávací program. Pomůcky jsou umístěny v kabinetě, který je propojen s odbornou učebnou. To umožňuje včasnou přípravu pomůcek a jejich efektivní využití. V hospitovaných hodinách však nebyly pomůcky ani didaktická technika použity. Žáci používali kalkulátory, někteří měli k dispozici sbírky úloh a tabulky. Učivo a úlohy jim byly diktovány nebo je opisovali z tabule.

Struktura vyučovacích hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům, nové učivo navazovalo na dříve získané vědomosti a poznatky. V hospitovaných hodinách převládaly klasické metody a formy výuky mnohdy s nízkou efektivitou (jeden žák řešil úlohy na tabuli a ostatní opisovali, při čemž část žáků zůstávala pasivní i přes snahu vyučujícího o jejich aktivizaci). Poněvadž žáci nemají učebnice, nebyla v hodinách využívána práce s textem a žáci neměli prostor pro samostatné aktivní učení. V jedné vyučovací hodině bylo využito při výkladu jednoduchého demonstračního pokusu, který však nebyl vyučujícím dobře připraven a promyšlen a vedl k nepřijatelnému zjednodušení nově vykládaného učiva. V hospitovaných vyučovacích hodinách byly žáky efektivně využívány kalkulátory. Zápisy vyučujících na tabuli byly přehledné, systematické a při absenci učebnic umožňovaly žákům adekvátní orientaci v novém učivu.

Při výuce fyziky v hospitovaných hodinách bylo využíváno vstupní motivace a aktualizace učiva. Na příkladech z praxe byly vyvozovány důležité vztahy mezi fyzikálními veličinami, znalosti a dovednosti žáků byly průběžně vyučujícími vyhodnocovány. Slovní hodnocení žáků bylo objektivní a mělo návaznost na probírané učivo. Vyučující využívají ke klasifikaci a hodnocení žáků krátkých písemných prověrek.

Interakce a komunikace mezi žáky a vyučujícími je na dobré úrovni, osobnost žáků je respektována. Myšlenky v žakovských odpovědích byly dále rozvíjeny a v diskusi byly rozvíjeny komunikativní schopnosti žáků.

Celkově je kvalita vzdělávání v hospitovaných hodinách fyziky hodnocena jako průměrná.

Informatika

Předmět informatika je vyučován v běžných třídách jako předmět volitelný, v matematických třídách jako předmět nepovinný. Týdenní dotace vyučovacích hodin obou předmětů odpovídá vzdělávacímu programu. Ve volitelném předmětu jsou sdruženi žáci se zájmem o informatiku z paralelních tříd stejných ročníků, nepovinný předmět navštěvují všichni žáci každé matematické třídy. Obsah učiva volitelného předmětu vychází z učebního plánu, provedené úpravy jsou s ním v souladu. Obsah je orientován na uživatelský přístup k využití výpočetní techniky - především psaní textu, ovládání základních programů a komunikaci v síti Internet. Obsah učiva nepovinného předmětu, který je rozpracován v tematických plánech, je stanoven vyučujícími a je schválen ředitelem školy. Není vypracována společná koncepce výuky tohoto předmětu, jedním vyučujícím je orientován převážně na programování v jazyku Pascal, druhým učitelem na uživatelský přístup. Protože si vyučující vedou žáky až do deváté třídy, nemají žáci možnost si z těchto dvou alternativ vybrat zaměření nepovinného předmětu podle svého zájmu.

V hospitovaných hodinách informatiky vyučovali dva učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí získanou studiem příbuzného oboru - matematiky. Pro nepřítomnost z důvodu nemoci nemohlo býti hospitováno u třetí vyučující, která nemá odbornou způsobilost pro výuku informatiky získanou studiem na vysoké škole. K výuce informatiky využívá škola odbornou učebnu, vybavenou devíti žákovskými počítači (a jedním pro učitele) propojenými do sítě školy a připojenými k síti Internet. Vzhledem k velkému počtu žáků ve třídách nemají žáci, ani při dělení třídy na dvě skupiny, možnost pracovat vždy samostatně na jednom počítači. Technické i programové vybavení učebny umožňuje plnit stanovené cíle předmětu informatika. Organizace výuky odpovídá psychohygienickým požadavkům, žáci mají jednu vyučovací hodinu týdně.

Základní formou a metodou výuky v hospitovaných hodinách volitelné informatiky byla samostatná práce žáků s individuálním diferencovaným přístupem učitele k žákům, při kterém bylo učivo vysvětlováno, opravovány chyby a vyhodnocovány výsledky činnosti. V jedné vyučovací hodině nebyla zcela efektivně využita vyučovací doba (většina žáků nevyužila učitelem poskytnutý volný čas k přístupu na Internet, ale zvolila hry). V nepovinné informatice, jejíž hlavní náplní je programování, převládala po teoretické části samostatná práce na projektech. Ta umožňovala žákům postupovat vlastním tempem s respektováním jejich individuálních dispozic. Učivo bylo interpretováno věcně správně a bylo v souladu se současným stavem teorie a praxe v dané oblasti.

V průběhu výuky bylo využíváno aktualizace učiva a při programování i mezipředmětových vztahů. Menší pozornost ze strany vyučujících byla věnována motivaci žáků. Výsledky učení byly průběžně vyhodnocovány a následně byly vždy prováděny korekce postupů při samostatné práci. Žákům byla poskytována individuální pomoc a oceňována snaha a pokrok. Hodnocení výsledků činnosti žáků bylo vždy objektivní a byly při něm respektovány individuální dispozice žáků. Ne vždy bylo učivo v závěru vyučovací hodiny shrnuto a provedeno hodnocení a sebehodnocení žáků.

Komunikace a interakce mezi žáky a učiteli byla založena na dohodnutých pravidlech a byla vždy korektní. Projevy nežádoucího chování nebyly zaznamenány. Žákům byl vytvářen dostatečný prostor pro vyjadřování vlastních názorů a diskusi. Většina žáků projevovala pozitivní vztah k výuce.

Celkově je kvalita vzdělávání v předmětu informatika hodnocena jako velmi dobrá.

Dějepis

Výuka dějepisu je dotována téměř ve všech třídách 6. - 9. ročníku dvěma hodinami týdně,

výjimkou je pouze VIII. M (třída s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů), kde je výuka sledovaného předmětu dotována jednou hodinou týdně. Souhrnná časová dotace v 6. až 9. ročníku odpovídá časové dotaci stanovené v příslušném učebním plánu. Kontrolou zápisů v třídních knihách i sledováním v hospitovaných hodinách bylo ověřeno, že rozvržení učiva odpovídá tematickým plánům a koresponduje s probíranou látkou. Kontinuita mezi jednotlivými ročníky je zajištěna, nedochází k obsahové duplicitě. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání i aktuálnímu složení třídy. Ve škole není zřízen žádný nepovinný předmět ani jiný zájmový útvar, ve kterém by žáci rozvíjeli znalosti a dovednosti získané ve výuce dějepisu.

Výuka sledovaného předmětu je zajištěna dvěma vyučujícími pro druhý cyklus škol s příslušnou aprobací, jejich odborná a pedagogická způsobilost je tak v souladu s platnými právními předpisy.

Hospitované hodiny probíhaly v kmenové třídě, která zároveň slouží jako polo odborná učebna dějepisu. Její vybavení a estetická úroveň jsou na velmi dobré úrovni. Psychohygienické zásady jsou respektovány.

Žáci ve všech ročnících mají dostatek učebnic se schvalovací doložkou MŠMT ČR, ne všechny však, dle vyjádření vedoucí předmětové komise, odpovídají současnému pojetí výuky. Učebnice byly ve sledovaných hodinách průběžně využívány, žáci pracovali s textem i orientačními mapkami. Ve výuce byly k dispozici nástěnné historické mapy, vyučující průběžně pracovala s didaktickou technikou, k dokreslení historické situace použila krátkých textových ukázek. K výuce dějepisu jsou k dispozici video nahrávky i dostatečné množství encyklopedické literatury a historické beletrie.

Hospitované hodiny byly ze strany vyučující promyšlené, organizační pokyny byly přesné a srozumitelné a přiměřené schopnostem a věku žáků. V hodinách byla použita řada forem a metod práce, jejichž časté střídání společně se zařazováním problémových otázek udržovalo vysokou pozornost a aktivitu žáků. Žáci měli prostor pro vyjádření vlastních poznatků a názorů, byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo, dostatek času byl věnován k jeho procvičování. Ve všech sledovaných hodinách bylo promyšleně využíváno vlastních zkušeností žáků i mezipředmětových vztahů.

Hodnocení žákovských znalostí a dovedností probíhalo ústní i písemnou formou, bylo objektivní a u žáků byla oceňována snaha a pokrok. Při řešení úkolů byla žákům poskytována přiměřená pomoc, využívána byla analýza chyb jako účinná zpětná vazba.

Komunikace mezi vyučující a žáky se řídila dohodnutými pravidly, osobnost žáka byla ve všech navštívených hodinách respektována. Projevy nežádoucího chování žáků se v hospitovaných hodinách nevyskytly.

Celkově je kvalita výuky dějepisu hodnocena jako vynikající.

Zeměpis

Časová dotace výuky zeměpisu v jednotlivých ročnících plně odpovídá schválenému učebnímu plánu, učivo je členěno v souladu s učebními osnovami, při plánování výuky nedochází k obsahové duplicitě. Stanovené výukové cíle odpovídají aktuálnímu složení třídy. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajišťována aktivní činností předmětové komise, což dokladují zápisy z jednání.

Všechny hodiny zeměpisu jsou vyučovány pedagogy s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka převážně probíhá v účelně vybavené odborné učebně, jejíž prostory odpovídají psychohygienickým zásadám. Modernizace pomůcek a pořizování didaktické techniky je omezeno nedostatkem finančních prostředků. Žáci mají možnost využívat dalších

studijních materiálů v žákovské knihovně.

Struktura hodin odpovídá věku žáků, organizační pokyny vyučujících jsou jasné a srozumitelné. V navštívených hodinách bylo převážně využito klasické stavby vyučovací hodiny s metodami frontálního opakování a vyvozování nového učiva. Učivo bylo interpretováno věcně správně. Vyučovací čas byl využit efektivně, žáci byli během výkladu soustředění a spolupracovali s vyučujícím. Pro samostatné a aktivní učení byl však vymezen minimální prostor.

Vyučující nevyužívají dostatečně vstupních motivačních metod a motivačních výzev. Výchozí znalosti a dovednosti žáků jsou průběžně prověřovány a výsledky učení vyhodnocovány, zkoušení a opakování má návaznost na probírané učivo, hodnocení výkonu žáků je objektivní a spravedlivé.

Žáci respektují dohodnutá pravidla jednání, vzájemná komunikace je založena na oboustranné důvěře. Verbální a neverbální komunikace vyučujících je na velmi dobré úrovni.

Celkově lze výuku zeměpisu hodnotit jako velmi dobrou.

Občanská výchova

Časová dotace a členění učiva občanské výchovy jsou v souladu s učebními plány, odpovídají učebním osnovám schváleného vzdělávacího programu.

Výuka předmětu ve všech ročnících je zajišťována jednou odborně i pedagogicky způsobilou vyučující. Výukové prostory odpovídají psychohygienickým zásadám, jsou standardně vybaveny. Odborná učebna pro daný předmět není zřízena, učební pomůcky jsou soustředěny v pracovně pro rodinnou výchovu. Jejich zásoba včetně didaktické techniky je minimální, taktéž i jejich využití ve vyučování. V současné době nemají žáci k dispozici učebnice.

Struktura navštívených hodin neodpovídala věku žáků ani výukovým cílům, byla upřednostněna metoda středoškolské formy výuky - výklad učiva současně s pořizováním zápisu. Tím nebyl vytvořen prostor pro samostatné a aktivní učení, žáci měli velmi malou možnost pro vyjadřování vlastního názoru.

Vstupní motivace byla nevýrazná, motivačních výzev bylo využíváno zřídka. Během výkladu docházelo k aktualizaci učiva, pamatováno bylo na uvádění příkladů z praxe. Prověřování znalostí bylo realizováno formou frontálního opakování a písemnou prověrkou se zaměřením na pamětní zvládnutí učiva. Zkoušení a opakování mělo návaznost na probírané učivo, hodnocení výkonu bylo objektivní, žáci byli vedeni k sebekontrolě a odpovědnosti.

Verbální a neverbální komunikace vyučující je na průměrné úrovni, podceněn je rozvoj komunikativních schopností žáků, je vytvářen malý prostor pro diskusi. Projevy nežádoucího chování žáků učitelka zvládá bez potíží.

Celkově je kvalita výuky občanské výchovy hodnocena jako průměrná.

Hudební výchova

Předmět se vyučuje ve všech třídách příslušných ročníků prvního i druhého stupně jednu hodinu týdně, časová dotace odpovídá uvedenému učebnímu plánu. Učivo je rozčleněno do časově tematických plánů, ty jsou kvalitně zpracovány v souladu s učebními osnovami. Při plánování výuky sledovaného předmětu nedochází k obsahové duplicitě, kontinuita výuky předmětu mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Poznatky, znalosti a dovednosti žáků získané ve výuce jsou dále rozvíjeny v rámci nepovinného předmětu sborový zpěv, který je zřízen společně pro žáky prvního i druhého stupně školy. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání i složení jednotlivých tříd.

Ve všech třídách druhého stupně vyučuje sledovaný předmět jedna vyučující s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, na prvním stupni je deset hodin hudební výchovy vyučováno kvalifikovaně, čtyři hodiny jsou vyučovány učiteli bez příslušné kvalifikace.

Na 1. stupni probíhaly vyučovací hodiny v kmenových třídách vybavených standardním školním nábytkem. Velikost tříd a uspořádání nábytku však nevyhovuje potřebám pro pohybový projev žáků, což neumožňuje vyučujícím plnit učební osnovy v předepsaném rozsahu. Vyučující zde měli k dispozici doprovodné nástroje (elektronické varhany, housle, kytaru), sporadicky orffovský instrumentář. Na 2. stupni probíhá výuka sledovaného předmětu v odborné učebně. Ta je vybavena novým funkčním nábytkem, klavírem, kvalitní audio technikou včetně nahrávek, soubory orffovského instrumentáře a dostatečným množstvím zpěvníků. Všichni žáci na obou stupních školy jsou vybaveni učebnicemi schválenými MŠMT ČR pro školní rok 2000/01.

Předmět hudební výchova je do rozvrhu vyučovacích hodin začleněn v souladu se zásadami duševní hygieny. V průběhu výuky se promyšleně střídaly časové úseky určené k náročnějším činnostem s chvílemi relaxačního charakteru (např. rytmizace).

Výuka sledovaného předmětu je převážně zaměřena na kultivaci žákovského hlasového projevu a rytmického cítění a na využití poznatků z teorie hudby v praktických činnostech. Méně pozornosti je věnováno rozvoji individuálních interpretačních schopností, a to jak vokálních, tak instrumentálních. Hudební aktivity žáků byly vhodně zařazovány, žáci měli dostatečný prostor především pro sborové vokální výstupy.

Spolupráce žáků s vyučujícími byla většinou na dobré úrovni, všem žákům byla dána možnost úspěšně se ve výuce uplatnit.

Hodnocení skupin i jednotlivců odpovídalo žákovským výkonům, ze strany vyučujících převažovalo pozitivní verbální hodnocení s motivačním účinkem.

Svým pozitivním vztahem k žákům a přirozenou autoritou vytvářeli vyučující v hodinách přátelskou atmosféru. Žáci byli většinou ukázněni, zdvořilí a respektovali dohodnutá pravidla.

Celkově je kvalita výuky hudební výchovy hodnocena jako velmi dobrá.

Výtvarná výchova

Výuka výtvarné výchovy probíhá podle deklarovaných učebních dokumentů. Časová dotace předmětu souhlasí s učebními plány jednotlivých ročníků, probírané učivo obsažené v tematických plánech vyučujících odpovídá učebním osnovám.

Ve všech třídách druhého stupně vyučuje sledovaný předmět jedna vyučující s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, na prvním stupni je ve dvou případech výtvarná výchova vyučována pedagogem bez příslušné kvalifikace.

Hodiny výtvarné výchovy probíhaly v odborné učebně vybavené novým žákovským nábytkem, který odpovídá antropometrickým požadavkům; je výškově stavitelný. Učební prostředí je podnětné a estetické. K výuce mají žáci k dispozici dostatek materiálu i učebních pomůcek, příruční knihovna pro výtvarnou výchovu obsahuje řadu encyklopedií i odborné literatury, kterou využívají žáci i vyučující. Audiovizuální technika je využívána dle potřeby.

Sledované hodiny byly pečlivě připraveny. Jejich struktura odpovídala věku žáků i stanoveným výukovým cílům. Organizační pokyny byly jasné, přesné a všem srozumitelné. V navštívených hodinách byl důraz položen na konfrontaci okolního světa s vnitřním světem dětí. Žáci si v praxi osvojovali potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjena byla jejich fantazie, prostorová představitivost, smysl pro originalitu a vlastní výtvarný výraz. Z metod a forem práce byly využívány především různé hravé činnosti a experimentování. Promyšlené a funkční bylo

využívání mezipředmětových vztahů, práce s odbornou literaturou a zkušeností dětí. Ve výuce byly zohledňovány individuální potřeby a schopnosti žáků, byl vytvořen dostatečný prostor pro vyjádření jejich názorů.

Průběžná motivace, pomoc při řešení úkolů a objektivní hodnocení podněcovalo žáky k tvořivé práci. Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla založena na vzájemné důvěře.

Celkově je kvalita výuky výtvarné výchovy hodnocena jako velmi dobrá.

Praktické činnosti

Výuka praktických činností je v souladu s učebními plány a osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Šíře jednotlivých tematických celků zpracovaných vyučujícími v časově tematických plánech je přizpůsobena podmínkám školy. Na druhém stupni nejsou vyučovány tematické celky - Práce s počítačem a Svět práce. Kapitola Příprava pokrmů je částečně zařazena v rámci tematického celku Pěstitelství, kde v zimním období v rámci probírané teorie se žáci učí zpracovávat výpěstky a k nim přidávají i zpracování dalších potravin. Týdenní časová dotace pro třídy prvního i druhého stupně je v souladu s minimální časovou dotací předmětu pro daný vzdělávací program. Výuka praktických činností je na nižším stupni zajištěna vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí až na jednu vyučující, která v současné době dálkově studuje (vyučuje ve dvou třídách). Na vyšším stupni je výuka předmětu zajištěna čtyřmi vyučujícími, z nichž jeden splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, dva splňují podmínky pedagogické způsobilosti a jeden nesplňuje podmínky odborné ani pedagogické způsobilosti. Po odborné stránce je tedy výuka zajištěna pouze v šestém ročníku v tematickém celku Práce s technickými materiály.

Výuka technických prací probíhá ve školních dílnách, které jsou vybaveny dostatečným množstvím pomůcek, spotřebního materiálu i základním strojním zařízením. Teoretická výuka pěstitelských prací probíhá ve školní cvičné kuchyni, která z prostorového hlediska vyhovuje počtu žáků v dělené skupině. Pro praktické činnosti pěstitelství je zřízen školní pozemek vzdálený asi 500 metrů od hlavní budovy školy. Výuka sledovaného předmětu probíhá na 1. stupni v kmenových třídách.

Většina navštívených vyučovacích hodin byla řádně připravená a promyšlená. Výuka vycházela z jasně a odborně správného vysvětlení pracovních postupů a byla zaměřena na samostatnou činnost žáků, kteří pracovali velmi aktivně, měli zažité pracovní návyky a dovednosti. Bylo využíváno jejich samostatné práce. Na prvním stupni bylo výrazné zaměření i na estetické ztvárnění vyráběných předmětů s využitím prvků výtvarné výchovy. Vyučující průběžně kontrolovali činnost žáků a poskytovali radu a pomoc. Stanované cíle byly splněny. Vhodné slovní hodnocení motivovalo žáky k další práci. Po dokončení celého úkolu bylo prováděno celkové zhodnocení se zdůrazněním základních kladů a nedostatků. V této části bylo využíváno sebehodnocení a vzájemné hodnocení výsledků práce žáků.

Ve většině navštívených hodin vycházela teoretická výuka z praktických činností žáků, ve velké míře bylo využíváno mezipředmětových vztahů. Žáci si osvojovali zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, vytvářeli si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí, získávali orientaci v různých oborech lidské činnosti. Poznávali vybrané materiály a jejich vlastnosti, naučili se používat vhodné nástroje a volit odpovídající pracovní postupy.

Vzájemná komunikace a interakce mezi vyučujícími a žáky byla na velmi dobré úrovni. Byl vytvářen dostatečný prostor pro diskusi, kterou využívali zejména starší žáci v rámci další poznávací činnosti. Nežádoucí projevy v chování žáků nebyly zaznamenány.

Celkově je výuka praktických činností hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava výuky vybraných a hospitovaných předmětů je v souhrnu hodnocena jako velmi dobrá, pozitiva převažují nad zjištěnými negativy. Na plánování a rozvržení učiva sledovaných předmětů se podílejí všichni vyučující, jejich garantem jsou předmětové komise pro výuku jednotlivých předmětů na 2. stupni školy a metodické sdružení 1. stupně. Učební osnovy jsou dodržovány. Za negativum je považována nejednotná koncepce výuky fyziky a z toho plynoucí rozvržení učiva do ročníků v paralelních třídách, rezervy také zůstávají ve sjednocení obsahové koncepce a z toho plynoucí organizaci výuky informatiky.

V oblasti podmínek výuky jsou hodnoceny personální podmínky jako velmi dobré - výuka sledovaných předmětů je převážně zajištěna vyučujícími s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Učební pomůcky jsou vhodně a účelně využívány a dle finančních možností školy modernizovány a obměňovány. Estetická úroveň tříd prvního stupně je, až na výjimky, vynikající, druhého stupně pouze vyhovující. Prostorové podmínky tříd umístěných na hlavní budově jsou průměrné (nedostatek tříd pro dělené vyučování), na elokovaných pracovištích nevyhovující, což má negativní dopad v oblasti dodržování psychohygienických zásad. Souhrnně jsou podmínky výuky hodnoceny jako průměrné.

Organizace výuky je až na ojedinělé případy (fyzika, informatika) účelná, použité metody a formy efektivní, oblast je hodnocena jako velmi dobrá. Velmi pozitivně je hodnoceno zařazování prvků ekologické výchovy do výuky na základě projektu TULIPÁN.

Ve všech hospitovaných hodinách byla zjištěna velmi dobrá úroveň (s výraznou převahou pozitiv) motivace žáků, jejich hodnocení, interakce a komunikace.

V souhrnu je kvalita vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

V rámcově zpracovaných koncepčních záměrech, které jsou stanoveny na základě analýzy podmínek školy a prostředí, ve kterém škola funguje, jsou stanoveny tři klíčové oblasti. Prioritou je oblast výchovy a vzdělávání, v níž je kladen důraz na morální aspekt osobnosti žáka, materiální podmínky týkající se především vyřešení nevyhovujících prostorových a hygienických podmínek školy (o čemž svědčí i Protokol z místního hygienického šetření na elokovaném pracovišti na Albrechtické ulici č. 106 ze dne 28. dubna 2000) a zkvalitnění podmínek výuky (modernizace počítačové učebny, vybavení učeben novým nábytkem, plné využití sportovního areálu ap.). Jako součást koncepčních záměrů má ředitel zpracované tzv. Schéma koncepce vedení školy, v němž jsou hlavní cíle stanoveny do oblasti mezilidských vztahů, komunikace, předávání informací mezi školou a nadřízenými i partnerskými subjekty, průhledné hospodaření s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu, zkvalitnění výuky na obou stupních školy a koncepce postupného vřazování školy do struktur Evropské unie prostřednictvím realizace domácích i zahraničních projektů (např. pilotní projekt Ostravsko v rámci realizace státní informační politiky ve vzdělávání, ekologický projekt Tulipán, program v rámci EU PHARE CREDO Škola 2000 – demokracie, tolerance, přátelství).

Při plánování nového školního roku vycházelo vedení školy z uvedených koncepčních záměrů, z podrobné analýzy předešlého školního roku (v jednotlivých oblastech činnosti školy jsou vyčtena pozitiva, negativa, jejich příčiny, důsledky a opatření pro následující školní rok),

a námětů pedagogů. Písemně zpracovaný celoroční plán práce školy na školní rok 2000/01 je strukturovaný, zahrnuje všechny oblasti činností školy. Jeho obsah má návaznost na výroční zprávu o činnosti školy za uplynulý školní rok. Dílčí úkoly v jednotlivých oblastech jsou rozpracovány vždy do týdenních plánů. Zde jsou úkoly konkretizovány a jasně formulovány s uvedením termínů a zodpovědností. Návrh celoročního plánu práce školy předkládá vedení školy k připomínkování na první pedagogické radě, nosné připomínky a návrhy jsou akceptovány. Všem pedagogickým pracovníkům je tak umožněna účast na plánování. Průběžně je také prováděno vyhodnocení plnění aktuálních úkolů v jednotlivých oblastech. Součástí ročního plánu jsou četné přílohy (plán kontrolní a hospitační činnosti, postup při řešení kázeňských přestupků žáků, plán výchovného poradenství, celoroční plán práce školní družiny a minimální preventivní program).

Ve všech ročnících probíhá výuka dle schválených učebních dokumentů. V souladu s nimi jsou zpracované časově tematické plány vyučujících. Ty většinou odpovídají potřebám a zájmům žáků, využívají znalostí regionálních podmínek. Pro žáky se specifickými poruchami učení vede škola předepsanou dokumentaci. Osobní zájmy žáků jsou podporovány širokou škálou nepovinných předmětů naukového i sportovního charakteru a bohatou kroužkovou činností. Běžný provoz školy vychází z organizačního řádu. Jeho součástí je roční kalendář, v němž jsou hlavní úkoly rozpracovány do měsíčních cyklů. Řád školy, v němž jsou zakotvena pravidla fungování všech oblastí činností školy, je zpracován v souladu s § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Ten respektuje dokument Úmluva o právech dítěte, Pokyn MŠMT ČR k prevenci zneužívání návykových látek na školách a školských zařízeních čj. 16 227/96-22 a Pokyn náměstka ministra školství k působení škol a školských zařízení proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance čj. 14 423/99-22.

Vzhledem k velikosti školy má ředitel školy stanoveny dva zástupce – pro první i druhý stupeň školy. Jejich kompetence v jednotlivých oblastech řízení školy jsou písemně stanoveny, vycházejí z úzké spolupráce vedení a z osobnostních předpokladů pro jednotlivé činnosti. Jako poradní orgán je ustanovena pedagogická rada, která se schází v souladu s plánovanými termíny pětkrát ročně. Zápisy z porad mají velmi dobrou vypovídací hodnotu; obsahují relevantní informace, jsou jasně strukturované s konkrétně formulovanými závěry. Dle potřeby se schází kolegium, v němž, kromě ředitele a jeho zástupkyň, jsou výchovná poradkyně, vedoucí vychovatelka a vedoucí metodického sdružení a předmětových komisí. Provozní porady pracovníků školy probíhají vždy jednou v měsíci. Specifické úkoly zaměřené na rozsah a kvalitu výuky plní metodické sdružení učitelů prvního stupně a předmětové komise. Od nich získává vedení školy zpětné podněty. Tok informací je průběžný a ucelený. Rozhodnutí ředitele jsou konkrétní, adresná a včasná. Veškeré potřebné informace (roční plán, týdenní plány, informace školského úřadu) jsou k dispozici všem pracovníkům školy na všech pracovištích. Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným právním předpisům, ochrana osobních dat je náležitě zajištěna. Škola poskytuje zákonným zástupcům žáků včas a úplně potřebné informace o prospěchu a chování jejich dětí prostřednictvím žákovských knížek (jejich kontrolou byla zjištěna, až na výjimky, dostatečná frekvence známek v hospitovaných předmětech), třídních schůzek, které jsou organizovány čtyřikrát v průběhu školního roku, i prostřednictvím individuálních rodičovských návštěv školy dle potřeby. Spolupráce školy s rodičovskou veřejností je dle vyjádření ředitele školy na dobré úrovni, připomínky a náměty zákonných zástupců žáků jsou akceptovány a využívány pro další práci školy. Bližší kontakt mezi školou a rodiči zajišťuje neoficiálně ustanovený Klub rodičů, který pomáhá škole, především z hlediska financí, organizovat školní akce. Také prezentace školy na veřejnosti je příkladná. Pro bližší seznámení veřejnosti s prací školy organizuje vedení školy společně s pedagogy v souvislosti s realizovanými projekty ukázky žákovských prací, dvakrát ročně

probíhá prezentace žákovských dovedností v souvislosti s výukou cizích jazyků, třikrát ročně je prezentována práce ekologického kroužku. Příspěvky ze života školy jsou zveřejňovány v regionálním tisku, na škole vychází občasník NACH. Spolupráce školy se zřizovatelem je dle vyjádření ředitele školy na dobré úrovni.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/00 má dobrou vypovídací hodnotu. Je zpracovaná v souladu s § 17e odst. 2, 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, a její obsah není v rozporu se zjištěnými skutečnostmi. Informace, které jsou v ní podávány, jsou analyzovány, výsledky analýz jednotlivých oblastí jsou shrnuty v závěru. Výroční zpráva tak slouží škole jako jeden ze zdrojů sebehodnocení.

Rozhodnutí ředitele jsou jednoznačná, konkrétní a adresná. Vedení školy reaguje na podněty pracovníků školy, aktivně spolupracuje s orgány státní správy i samosprávy.

Vedení lidí spočívá zejména v oboustranné informovanosti. Vzhledem k podmínkám (dvě elokovaná pracoviště) a velikosti školy jsou využívány především prvky operativního řízení v rámci dohodnutých kompetencí mezi členy vedení školy. Dílčí úkoly a problémy z oblasti pedagogické i provozní jsou dle potřeby společně konzultovány (závěrečná rozhodnutí si ředitel ponechává ve své kompetenci), vedení školy poskytuje svým zaměstnancům odbornou radu a pomoc. Začínající pedagogové mají vždy svého uvádějícího učitele (metodické vedení, vzájemné hospitace), ředitel školy průběžně sleduje jejich pokrok. Písemnou formou jsou stanoveny požadavky na přidělování nenárokových složek platu zaměstnanců, kritéria jsou veřejně známa. Podklady pro hodnocení jednotlivců čerpá vedení školy z vyhodnocování týdenních plánů.

V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou v maximální míře využívány metodické akce pořádané zejména Střediskem služeb školám v Krnově. Limitem jsou pouze přidělené finanční prostředky pro tuto činnost. K samostudiu jsou využívány odborné časopisy a četná pedagogická literatura uložená v učitelské knihovně.

Pravidelné sebehodnocení školy vyplývá z každoroční analýzy průběhu školního roku a počtu žáků úspěšně umístěných na středních školách.

Ředitel školy má vytvořený systém vnitřní kontroly. Termíny a náplň kontrol (ta zahrnuje celou oblast provozu školy) v jednotlivých měsících školního roku jsou uvedeny v písemně zpracovaném plánu pro tuto činnost. Kontrola výchovně-vzdělávací práce školy spočívá především v pravidelné kontrole pedagogické dokumentace, průběžné kontrole dodržování učebních osnov v jednotlivých předmětech a v hospitační činnosti. Z hospitační činnosti mají ředitel i zástupkyně školy pořizeny zápisy, v nichž je uveden průběh hospitované hodiny, klady, nedostatky, popřípadě doporučení pro další práci pedagoga. Výsledky hospitací jsou s vyučujícími bezprostředně konzultovány. Úkoly uložené provozním zaměstnancům jsou kontrolovány průběžně. Nedostatky jsou písemně zaznamenány a ihned projednávány. K nápravě zjištěných nedostatků jsou přijímána opatření, výsledky kontrol, s nimiž jsou zaměstnanci pravidelně seznamováni na pracovních a provozních poradách, jsou v souhrnu analyzovány. K závěrům z kontrol státní správy a samosprávy jsou přijímána opatření.

Hodnocení kvality řízení

Rozsah a účelnost plánování, které vychází z podrobné analýzy uplynulého období a postihuje v celé šíři všechny činnosti školy včetně organizace školního roku, odpovídá velikosti a podmínkám školy. Plánování tak vytváří ucelený systém. Výuka probíhá

v souladu se schválenými učebními dokumenty, individuální potřeby a zájmy žáků jsou školou systematicky podporovány. Oblast plánování je hodnocena jako vynikající.

V oblasti organizování jsou vymezeny kompetence pracovníků, na jednotlivce jsou delegovány příslušné pravomoci. Tok informací je oboustranný, plynulý a ucelený. Informovanost rodičů je pravidelná, prezentace školy na veřejnosti je příkladná. Celkově je oblast organizování hodnocena jako velmi dobrá.

Ve škole jsou vytvořeny podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy všech pracovníků, kritéria pro hodnocení pracovníků zpracována písemně a jsou veřejně známa. Ředitel školy umožňuje všem pracovníkům sebezvzdělávání, noví pedagogové jsou metodicky vedeni, ředitel školy sleduje jejich pokrok. Na základě uvedených skutečností je oblast vedení a motivování pracovníků hodnocena jako velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy jsou funkční, výsledky kontrol jsou analyzovány, oblast je hodnocena jako velmi dobrá.

V souhrnu je kvalita řízení hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

V letošním školním roce má školní družina (dále ŠD) čtyři smíšená oddělení, která ke dni inspekce navštěvuje 100 žáků zapsaných k pravidelné docházce. Z hlediska počtu je jejich rozdělení do jednotlivých oddělení v souladu s § 2 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech. Výběr a nakládání s příspěvků na částečnou úhradu neinvestičních nákladů je v souladu s § 19 a) až d) zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Činnost školní družiny je zajištěna v době pravidelného vyučování denně od 6:00 do 8:00 a od 11:40 do 16:00 hodin. Prázdninový provoz je zajištěn.

Činnost ŠD je zajištěna čtyřmi vychovatelkami s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Tři vychovatelky, z nichž jedna je pověřena vedením, pracují na celý, jedna na částečný úvazek.

Jedno oddělení ŠD je umístěno v kmenové třídě hlavní budovy, další tři oddělení působí na elokovaném pracovišti v budově 1. stupně na Albrechtické ulici. Zde jsou k činnosti využívány dvě herny a dle potřeby kmenové třídy. K dispozici je i školní hřiště a odborná učebna hudební výchovy v hlavní budově školy. Pro svou činnost má ŠD základní vybavení (barevná TV s videorekordérem, radiomagnetofon, hry, hračky, stavebnice, pomůcky k pracovní a výtvarné činnosti), jehož uložení ve skříňkách umožňuje sebeobslužnost dětí. Z hlediska prostoru i účelnosti jsou nevyhovující jak herny, tak i kmenové třídy.

Činnost školní družiny se řídí celoročním plánem práce. V něm jsou vytyčeny nejdůležitější úkoly pro školní rok, ty jsou konkretizovány v týdenních plánech. Provoz ŠD se řídí vlastním kvalitně zpracovaným řádem, povinná dokumentace je vedena v souladu s § 9 odst. 1 výše citované vyhlášky.

Vedoucí vychovatelka, která je členkou kolegia ředitele školy, přenáší ostatním vychovatelkám včas a úplně potřebné informace a poskytuje jim odbornou a metodickou pomoc. Hospitační činnost zde provádí převážně zástupkyně ředitele školy na základě přidělených kompetencí. Výsledky hospitací jsou s pracovníky projednávány a na jejich základě jsou přijímána opatření.

Školní družina zajišťuje pro žáky odpočinkovou, rekreační a zájmovou činnost, dostatečný prostor je věnován přípravě žáků na vyučování. Hlavní důraz je kladen na pracovní činnosti,

výtvarný, hudební a pohybový projev žáků. Veškerými činnostmi prolíná (v rámci realizace projektu TULIPÁN) ekologická, přírodovědná a vlastivědná výchova. Práce ŠD je pravidelně prezentována v různých soutěžích i na veřejnosti.

Činnost ŠD je zabezpečena vychovatelkami s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Prostory, kterých ŠD využívá jsou nevyhovující, vybavení je na průměrné úrovni. Výzdoba prostor, postavená na žákovských pracích, je podnětná, zásady bezpečnosti a psychohygieny (s ohledem na prostorové podmínky) jsou dodržovány. Celkově jsou podmínky výchovně vzdělávací činnosti hodnoceny jako průměrné.

Práce školní družiny se řídí kvalitně zpracovaným celoročním plánem, vnitřní řád je funkční. Povinná dokumentace je řádně vedena. ŠD je zahrnuta do systému vnitřní kontroly školy, na základě hospitací jsou přijímána opatření k odstranění nedostatků. Oblast řízení školní družiny je hodnocena jako velmi dobrá.

Činnosti, které ŠD žákům nabízí, a zvolené metody a formy podporují všestranný rozvoj žáků, organizace výchovně vzdělávací činnosti jim umožňuje pravidelnou přípravu na vyučování. Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti ŠD jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Celkově je činnost školní družiny hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina školy čj. 129/17 ze dne 3. listopadu 1992 včetně dodatku č. 1 z roku 1993 a dodatku č. 2 z roku 1999,
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 862/64/1999 - Ř, s účinností od 1. září 1999,
- ostatní povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 písm. a) až k) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- povinná dokumentace školní družiny dle § 9 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech,
- zahajovací výkaz školy,
- organizace školy na školní rok 2000/01,
- plán práce školy na školní rok 2000/01,
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/00,
- výroční zpráva o hospodaření za kalendářní rok 1999,
- časově tematické plány sledovaných předmětů,
- záznamy ředitele školy z hospitací,
- grafické práce žáků,
- podklady o zjištěných skutečnostech a hospitační záznamy inspektorů.

ZÁVĚR

Klady

- práce školy na vybraných projektech EU PHARE CREDO (v rámci republiky jediná úspěšná škola v realizaci uvedeného projektu) a TULIPÁN (jedna ze 48 škol v republice, která úspěšně realizuje tento projekt),
- dlouhodobé i roční plánování práce školy ředitelem školy,
- zapojení počítačů v odborné učebně do vnitřní sítě školy a připojení k Internetu,
- široká nabídkou volnočasových aktivit,
- příkladná spolupráce s rodičovskou veřejností a prezentace školy na veřejnosti.

Nedostatky

- rozdílné rozvržení učiva fyziky do jednotlivých ročníků v paralelních třídách ročníku,
- absence učebnic občanské výchovy a fyziky (žáci nejsou vedeni k samostatné práci s fyzikálním textem),
- organizace výuky předmětu informatika a stávající materiální vybavení (neumožňuje každému žákovi samostatnou práci na PC po celou vyučovací dobu),
- nevyhovující prostorové a hygienické podmínky na elokovaných pracovištích.

Doporučení k další činnosti

- zpracovat společnou koncepci výuky fyziky (rozvržení učiva do jednotlivých ročníků), v případě potřeby konzultovat problematiku s učiteli fyziky na jiných ZŠ,
- na základě zpracované koncepce výuky vybrat vhodné učebnice fyziky (se schvalovací doložkou MŠMT ČR) a využívat je při výuce,
- společně se zřizovatelem uvést do funkčního stavu elektrické rozvody v odborné učebně fyziky, dle finančních možností zavést do demonstračního stolu vodu, případně plyn,
- v rámci zapojení školy do pilotního projektu Ostravsko...zpracovat koncepci výuky nepovinné informatiky a upravit její organizaci tak, aby žáci měli možnost volby mezi různými jejími zaměřeními a možnost případného přestupu v průběhu školní docházky,
- podle možnosti zvážit dělení tříd na menší skupiny, případně zavést výuku informatiky ve dvouhodinových blocích, aby měli všichni žáci dostatečný prostor pro samostatnou práci na PC,
- **společně se zřizovatelem řešit nevyhovující podmínky pro výuku na elokovaných pracovištích.**

V souhrnu vykazuje škola velmi dobrou úroveň vzdělávání ve vybraných předmětech, také řízení školy je kvalitní, na žádoucí úrovni a je hodnoceno jako velmi dobré.

Na základě zjištěných a uvedených skutečností je práce školy hodnocena jako velmi dobrá.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům využity efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu	Mgr. Olga Grossmannová	Mgr. O. Grossmannová v.r.
Členové týmu	Mgr. Izabela Hobzová	Mgr. Izabela Hobzová v.r.
	Mgr. Jan Katolický	Mgr. Jan Katolický v.r.
	Mgr. Jiří Slavičinský	Mgr. Jiří Slavičinský v.r.
	Mgr. Ivan Tuček	Mgr. Ivan Tuček v.r.

V Bruntále dne 15. prosince 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. prosince 2000

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Jiří Zach

Jiří Zach v.r..

Předmětem inspekce bylo komplexní zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
OÚ Bruntál, ref. školství, Nádražní 20	2001-01-26	141 33/01-11011
Zřizovatel: MěÚ Krnov	2001-01-26	141 30/01-11011

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly vzneseny.